

COVID-19 käitumissoovitused jaemüügiettevõtetele

- COVID-19 on viirusnakkushaigus, mis levib inimeselt inimesele piisknakkusena, peamiselt lähikontaktist* nakkusohtliku inimesega.
- Saastunud pindadel säilib viirus soodsatel tingimustel kuni 3 päeva, kuid hävineb puhastamisel ja desinfitseerimisel.
- COVID-19 leviku risk on kõrgem kinnistes, rohkelt rahvastatud ja halvasti ventileeritud ruumides.
- Juhise eesmärk on anda suunised jaekaubandusettevõtetele ohutuks teenuse osutamiseks COVID-19 haiguse leviku tingimustes
- Asutuse töö korraldamisel lähtuda alati kehtivatest Vabariigi Valitsuse korraldustest: COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud (kättesaadav Riigi Teatajas).

Ruumide puhtus ja ventilatsioon

- Tagada, et hoone projektiga ettenähtud mehaaniline sissepuhke-väljatõmbeventilatsioon on töökorras ja sisse lülitatud. Järgida tuleb majandus- ja taristuministri 02.04.2020 määrust nr 8 „[Hoolekandeaustuse hoone ja sisekliima tagamisega mitteamu ventileerimise ja tuulutamise nõuded](#)“ toodud nõudeid.
- Viia ruumides läbi regulaarne puhastus ja desinfitseerimine tavapäraste meetodite ja vahenditega. Ruumide ja pindade puhastamisel järgida [Terviseameti soovitusi puhastamiseks ja desinfitseerimiseks](#).
- Sagedasti puudutatavaid esemeid ja pindu (ukselinke, elektroonilisi infotahvleid, iseteeninduspulte ja -kassasid, maksetermineale, ostukärusid ja -korve, kaalusid jms) puhastada 2–4 tunni järel.
- Hoida toidu- ja joogi kaasamüügiks ja kohapeal tarbimiseks kasutatavaid pakendeid ja söögiriistu viisil, mis aitab vältida nende võimalikku saastumist.
Kõik võimalikud viirusega saastunud jäätmed (sh isikukaitsevahendid) koguda pealt suletavasse kilekotti ning käidelda kui segaolmejäätmeid.

Kliendid

- Luua kaubandusettevõtete siseruumides asuvates teenindussaalides, nende üldkasutatavates ruumides ja teenuse osutaja teenindussaalides tingimused, mis võimaldavad klientidel järgida 2+2 reeglit, mille kohaselt tohib üheskoos liikuda kuni kaks inimest ning teistega tuleb hoida vähemalt kahemeetrist vahemaad, välja arvatud perekondadel ja kui seda ei ole võimalik mõistlikult tagada. Selle soodustamiseks paigaldada vastavad märgid kassade juurde. Vajadusel korraldada ka suuline meeldetuletus.
- Lisaks 2+2 põhimõttele, ei tohi kaupluste müügisaalides ja üldkasutatavates ruumides ning teenuse osutaja teenindussaalides olla inimesi rohkem kui 50% täituvusest. See tähendab, et iga külastaja kohta peab olema 8 m² müügisaali pinda (ei pea arvestama müügipinna kaetust inventariga). Teistpidi arvutades iga 100 m² müügisaali pinna peale on lubatud kuni 13 külastajat.
- Küllastajate maksimaalsest lubatavast arvust tuleks võimaluse korral teavitada kliente kaupluse uksele kirjalikult
- Kaubandusettevõtete teenindussaalides, teenuse osutaja teenindussaalides ning kaubandusettevõtete üldkasutatavates ruumides tuleb kanda maski või katta nina ja suu. Maski ei pea kandma alla 12-aastased lapsed, inimesed, kellel see ei ole võimalik tervislikel põhjustel ning inimesed, kellel esineb vajadus suhelda vaegkuuljatega, kes loevad suhtluse käigus ka vestluspartneri huultelt. [Vaata, kuidas korrektselt maski kanda Terviseameti kodulehelt.](#)

- Soovitada klientidele mobiilirakenduse [HOIA](#) kasutamist. Rakendus informeerib isikuid, kes on olnud lähikontaktis (vähemalt 15 minutit kuni 2 meetri kaugusel) positiivse koroonaviiruse proovi andnud inimesega.
- Tagada müügisaalis ja teenindussaalides vähemalt sisenemisel ja väljumisel desinfitseerimisvahendite olemasolu töötajatele ja klientidele nähtavas kohas.
- Varustada WC-d piisaval hulgal seebi ja ühekordsete kätekuivatuspaberitega. Nakkusohutuse seisukohalt on eelistatum kuivatada käsi ühekordse kuivatuspaberi, mitte kätekuivatiga.
- Lisada käte [pesemise](#) ja [antiseptika](#) juhised.
- Võimalusel mitte hoida kasutuses lahtiste toitude ja iseteenindusega lette, kus võib olla raskendatud distantsi hoidmine ning võib toimuda inimeste kogunemine. Lahtine toit peaks olema varjestatud. Kuna kasutatakse ka samu toidu töstmisvahendeid, siis tuleb tagada desinfitseerimisvahendite olemasolu ning järgida, et inimesed desinfitseeriks enne oma käed, kannaksid maske ja hoiaksid distantsi.
- E-poe olemasolul soodustada selle kasutamist. Ostukampaaniate korraldamisel arvestada, et need ei soodustaks rahvakogunemisi. Suuremahulised kampaaniad (kogu kaup või suurem osa kaubast allahinnatud) kaupluses koha peal on rangelt mittesooduslikud. Võib müüa tooteid soodushinnaga või teha eraldi tootegruppidele sooduspakkumisi (nt kaks pakki ühe hinnaga).

Töötajad

- Tagada, et kõik töötajad oleksid teadlikud [peamistest hingamisteede haiguste ennetamise ja hügieeni meetmistest](#) ning [peamistest toiduhügieeni ja käitlemise põhimõtetest](#).
- Rõhutada töötajatele, et väiksemagi nakkuskahtluse korral ei ole tööl viibimine lubatud. Kehtestada kord, kuidas vältida haigestunud töötaja ettevõtte ruumides viibimist.
- Minimeerida töötajate ja klientide vahel lähikontakte*.
- Kaubandusettevõtete teenindussaalides, teenuse osutaja teenindussaalides ning kaubandusettevõtete üldkasutatavates ruumides tuleb kanda maski või katta nina ja suu. Maski ei pea kandma alla 12-aastased lapsed, inimesed, kellel see ei ole võimalik tervislikel põhjustel ning inimesed, kellel esineb vajadus suhelda vaegkuuljatega, kes loevad suhtluse käigus ka vestluspartneri huultelt. [Vaata, kuidas korrektselt maski kanda Terviseameti kodulehelt](#).
- Soovitada töötajatele mobiilirakenduse [HOIA](#) kasutamist. Rakendus informeerib isikuid, kes on olnud lähikontaktis (vähemalt 15 minutit kuni 2 meetri kaugusel) positiivse koroonaviiruse proovi andnud inimesega.
- Tagada töötajatele regulaarne kätepesu võimalus ning tuletada meelde, millal ja kui tihti tuleb käsi pesta (vt loendit juhise lõpus). Käte pesemisel järgida [juhust](#).
- Kui kätepesu ei ole võimalik teostage käte antiseptika vastavalt [juhisele](#). Nähtavalt määrduvad käed tuleb kindlasti pesta.
- Alates 24.11.2020 kuulub COVID-19, ametliku nimega SARS-CoV-2 (severe acute respiratory syndrome coronavirus 2) bioloogiliste ohutegurite kolmandasse ohurühma. Kõikide tööde korral, kus esineb bioloogiliste ohuteguritega kokkupuute oht, peab tööandja töökeskkonna riskianalüüsi käigus kindlaks määrama töötaja nakatumisohu laadi, suuruse ja kestuse ning sellest tulenevalt hindama riski töötaja tervisele ja võtma tarvitusele vajalikud ennetusabinõud. [Ennetusabinõudega saab tutvuda Tööinspektsiooni Tööelu veebilehel](#).
- Vastavalt töökeskkonna riskianalüüsi tulemustele väljastada vastavalt tööiseloomule vajaminevad ühis- ja isikukaitsevahendid ning viia läbi koolitus, kuidas neid korrektselt ja ohutult kasutada. [Juhised leiab Terviseameti koduleheküljelt](#).
- Kõik võimalikud viirusega saastunud jäätmed (nt taskurätikud, maskid jm) tuleks käidelda vastavalt juhistele: www.envir.ee/et/uudised/koroonajaatmed-tuleb-teistest-eemal-hoida.

- Tööriided tuleb pesta regulaarselt vastavalt ettevõtte tavakorraldusele. Haigestunud töötaja riided tuleb pesta koheselt.
- Riideid ja teisi töö kasutatavaid vahendeid võimalusel mitte koju viia.
- Tootetutvustuste korraldamisel (toit, toidu tõstmise vahendid ja suure ristsaastumisohuga kosmeetika nt huulepulgad, ripsmetuššid) tagada nii toote tutvustajale kui ka klientidele kätehügieeni võimalused ja soodustada distantsi hoidmist ning maski kandmist.

Kui töötaja haigestub respiratoorsesse haigusse (palavik, köha, nõrkus jm sümptomid)

- Kui töötaja haigestub töövälisel ajal, peab ta jääma koju.
- Kui töötaja haigestub töökohal, peab ta koheselt lahkuma.
- Haigestunu võtab ühendust perearstiga, kes langetab otsuse COVID-19 diagnoosi, testimise vajaduse ja ajutise töövõimetuslehe osas.
- Töötaja peab informeerima tööandjat, kui COVID-19 diagnoos leidis kinnitust. Tööandja informeerimine toimub vastavalt töötaja ja tööandja kokkuleppele.
- Tööandja, olles informeeritud töötaja COVID-19 diagnoosist, teeb koostööd Terviseameti regionaalosakonnaga, et määratleda töötaja tööalased lähikontaktid* ning anda suunised edasiseks töökorralduseks.
- Viirusega potentsiaalselt saastunud ruumid tuleb sulgeda ning avada, kui neis on läbi viidud korralik pesu, desinfitseerimine ning tuulutamine.
- Ruumide ja pindade puhastamisel järgida [Terviseameti soovitusi puhastamiseks ja desinfitseerimiseks](#)
- Lähikontaktid* peavad järgneva 14 päeva jooksul jälgima hoolikalt oma tervist ning viibima eneseisolatsioonis. Eneseisolatsiooni on võimalik lühendada, kui 10. päeval pärast lähikontakti* antud SARS-CoV-2 PCR analüüsi tulemus on negatiivne.
- Ülejäänud töötajad võivad jätkata oma igapäevast tööruutiini, kuid peavad hoolikamalt jälgima oma tervist.
- Kui haigestunud töötaja COVID-19 diagnoos ei leidnud kinnitust, võivad teised töötajad jätkata tööd, kuid kindlasti peavad jälgima 14 päeva jooksul oma tervist.

KÄSI TULEB PESTA:

- enne töö alustamist;
- toidu käitlemisel
- pärast jäätmete käitlemist;
- pärast koristamist;
- pärast tualeti kasutamist;
- pärast nina nuuskamist, aevastamist või köhimist;
- pärast söömist, joomist või suitsetamist;
- pärast raha käsitsemist.

*LÄHIKONTAKT ON:

- otsene füüsiline kontakt COVID-19 haigega (nt käitlemine);
- otsene kontakt COVID-19 haige eritistega ilma kaitsevahendeid kasutamata (nt on peale köhitud);
- koos viibimine COVID-19 haigega vähemalt 15 minutit ja kuni 2 meetri kaugusel.

Juhendid ja soovitused leiate:

[Terviseameti koroonaviiruse haigus COVID-19 trükised ja juhendmaterjalid](#)

[Veterinaar- ja Toiduameti soovitused toidukäitlejatele seoses koroonaviirusega](#)

[Tööinspektsiooni soovitused tööandjale ja töötajale](#)

